

สภาพการดำเนินงานของล้งบ้านบุฮม หมู่ 1 ตำบลบุฮม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย
To study the working condition of Lhong Ban Bu Hom, Mu 1,
Bu Hom Sub-district, Chiang Khan District, Loei Province

ศุภชัย ศรีมูล¹ วิชญ์ มะลิตัน²
E-mail-6240307114@lru.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของ “ล้ง” ที่มีต่อเกษตรกร หมู่บ้านบุฮม ตำบลบุฮม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย การวิจัยเชิงคุณภาพนี้เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากเกษตรกรชาวสวนมะม่วงจำนวน 10 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า

ล้งบ้านบุฮม ตำบลบุฮม อำเภอเชียงคาน มีคนจำนวน 13 ล้ง มีลูกล้งจำนวน 4-5 คนและมีการจ้างคนในชุมชนเพื่อไปเก็บเกี่ยวผลผลิตจากสวนต่างๆที่ได้ตกลงกันไว้ก่อนแล้ว สภาพการดำเนินงานของล้ง บ้านบุฮมหมู่ 1 ตำบลบุฮม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย มี 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ขั้นตอนการหาตลาดใหญ่เพื่อตกลงราคานิคมผลไม้และจำนวนของผลไม้ 2. ขั้นตอนการติดต่อไปยังเกษตรกรชาวสวนเพื่อตกลงราคา 3. ขั้นตอนการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการเก็บเกี่ยวผลไม้ให้เกษตรกรชาวสวนเข้ามารับ 4. ขั้นตอนการแบ่งทีมเพื่อเข้าไปรับผลไม้ตามสวนต่างๆเพื่อนำผลไม้ไปส่งตามคำสั่งซื้อจากลูกค้า

คำสำคัญ: ล้ง มะม่วง เกษตร บ้านบุฮม

Abstract

The purpose of this study was to study the effects of "Long" on farmers in Bu Hom Village, Buhom Subdistrict, Chiang Khan District, Loei Province. This qualitative research was collected by in-depth interviews with 10 mango farmers. data by descriptive analysis The results showed that

Lhong Ban Bu Hom, Bu Hom Subdistrict, Chiang Khan District, had 13 Lhong people, 4-5 people had Lhong people, and people in the community were hired to harvest products from the agreed plantations. before The operating condition of Lhong, Ban Bu Hom, Moo 1, Bu Hom Subdistrict, Chiang Khan District, Loei Province consists of 4 steps as follows: 1. The process of finding a large market to agree on the price of the fruit type and the amount of the fruit; Contact the farmer to agree on the price. 3. The process of preparing the materials for harvesting the fruit for the farmers to come and pick up 4. The process of dividing teams to get the fruit in different parts to deliver the fruit according to the word. Order from a partne

Keywords: Long Chin, mango, agriculture, Ban Bu Hom

ความเป็นมาของปัญหา

ล้ง 1919” หรือว่า ล้ง มาจากชื่อเดิม “ฮวย จุง ล้ง” ที่แปลจากภาษาจีนว่า ท่าเรือกลไฟ ซึ่งชาวจีนในอดีตนิยมมาเทียบท่าเพื่อทำการค้าและย้ายถิ่นฐานมาตั้งรกรากในเมืองไทย ส่วนตัวอาคารของท่าเรือใช้ทำเป็นร้านค้าและโกดังเก็บสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ เช่น จีน สิงคโปร์ ฮองกง และอีกหลายประเทศ โดยล้ง อยู่บริเวณสุดถนนเชียงใหม่ ริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งธนบุรี ตรงข้ามกับย่านตลาดน้อย-เยาวราช ปัจจุบันเป็นที่รู้จักในนามโกดังบ้าน “หวังหลี” ตระกูลที่เคยทำธุรกิจค้าข้าวที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยและส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มหรือจัดตั้งสหกรณ์เกษตรกรชาวสวนที่เข้มแข็ง เพื่อวางแผนการผลิตและสร้างอำนาจการต่อรอง ทั้งนี้เพื่อลดผลกระทบด้านลบในด้านการเข้ามาควบคุมตลาดผลไม้ไทยอีกด้วย นอกจากนี้ปัญหาและผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำเป็นวิกฤติการณ์ที่ส่งผลกระทบมากมาย และก่อให้เกิดแรงกระตุ้นอย่างรุนแรงต่อวิถีการดำรงชีวิตของเกษตรกร ดังจะเห็นได้จากการที่คนในเครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวนไม่น้อยกระตือรือร้นหาทางช่วยเหลือเกษตรกรและครอบครัว ทั้งที่รู้จักมักจี่ทางตรงหรือทางอ้อม โดยทำการร้องขอ หรือชักชวนให้ช่วยกันสร้างช่องทางการขายผลผลิต ตลอดจนแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเรื่องอื่นๆ อาทิเช่นการขนส่งไปถึงผู้ซื้อซึ่งมักอยู่ห่างไกลจากแหล่งผลิต (ประชาชาติธุรกิจ: 2562)

¹ นักศึกษา หลักสูตรปริญญา สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

จังหวัดเลยมีผลผลิตมะม่วงออกสู่ตลาดในช่วงฤดูการละนอกฤดูการ สำหรับสินค้าเกษตรที่ออกสู่ตลาดขณะนี้คือ มะม่วง โดยในปีการผลิต 2563 จังหวัดเลย มีพื้นที่เพาะปลูกมะม่วง 47,453.35 ไร่ ปริมาณผลผลิตประมาณ 44,507 ตัน โดยจะออกสู่ตลาดมากช่วงเดือนพฤษภาคม – มิถุนายน มีผลผลิตออกสู่ตลาดเกินกว่าร้อยละ 20 ของผลผลิตทั้งหมดในประเทศ และปรากฏว่าเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด – 19 ที่มีแนวโน้มว่าราคาอาจตกต่ำลง จนสร้างความเดือดร้อนแก่เกษตรกร สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเลยจึงได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาในเบื้องต้น โดยการช่วยระบายผลผลิตของเกษตรกรส่งตรงถึงมือผู้บริโภค ในราคาที่เหมาะสม ซึ่งดำเนินการในด้านการจัดหาสถานที่จำหน่ายภายในจังหวัดเลย/การขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนช่วยกระจายผลผลิตในจังหวัดเลย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น และการกระจายผลผลิตไปยังต่างจังหวัด (พาณิชย์จังหวัดเลย 2563) แต่ในการผลิตพืชของเกษตรกรบ้านบุสมมีการใช้สารเคมีเพื่อป้องกันและกำจัดศัตรูพืช วัชพืชอย่างแพร่หลายทำให้เกิดผลกระทบกับตัวเกษตรกร ผู้บริโภคและ สิ่งแวดล้อมจึงเป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายต่อของเกษตรกรที่ทาสวนมะม่วง (สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดเลย)

บ้านบุสม หมู่ 1 มีสิ่งอยู่ทั้งหมด 13 หลัง สามารถรับซื้อและขนถ่ายผลผลิตทางการเกษตรได้เป็นจำนวนมากแต่ที่ผ่านมาพบว่าสิ่งในบ้านบุสม หมู่ 1 ตำบลบุสม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ผลผลิตมะม่วงได้เป็นจำนวนมากทั้งในและนอกฤดูกับยังขายผลผลิตยังไม่ได้ราคาทำให้เกษตรกรขายเงินทุนหมุนเวียนที่จะใช้ในการดำเนินชีวิตให้เป็นปกติสุข ดังนั้นการวิจัยเรื่องศึกษาสภาพการดำเนินงานของสิ่งบ้านบุสม หมู่ 1 ตำบลบุสม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย จะทำให้ได้รับคำตอบที่เหมาะสมได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของสิ่งบ้านบุสม หมู่ 1 ตำบลบุสม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

วิธีการดำเนินงาน

1. ประเภทของการวิจัย

รูปแบบการวิจัย (Research design) เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของ สิ่ง บ้านบุสม หมู่ 1 ตำบลบุสม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 13 คน ได้แก่

2.1 เจ้าแกล้ง บ้านบุสม จำนวน 3 คน

2.2 กลุ่มเกษตรกรทาสวนมะม่วง บ้านบุสม จำนวน 10 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

3.1 การสัมภาษณ์ (Interview from) เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้างชนิดปลายเปิดและปลายปิดเพื่อควบคุมเนื้อหาที่จะศึกษาได้แก่ สภาพการดำเนินงานของ สิ่ง บ้านบุสม หมู่ 1 ตำบลบุสม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย โดยดำเนินวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.1.1 กำหนดประเด็นหลักในการสัมภาษณ์ตามกรอบแนวคิดในการวิจัยระบุรายการข้อมูลที่ต้องการของแต่ละประเด็น

3.1.2 จะทำร่างแบบสัมภาษณ์และรายการคำถามแต่ละประเด็น

3.1.3 ตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์โดยอาจารย์ที่ปรึกษาว่าตรงตามเนื้อหาและมีข้อมูลครบถ้วนหรือไม่จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.1.4 แก้ไขและปรับปรุงให้เป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์แล้วจึงนำไปรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชน ครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลของสภาพการดำเนินงานของ สิ่ง บ้านบุสม หมู่ 1 ตำบลบุสม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ คือ รวบรวมข้อมูลจากเอกสารของหน่วยงานต่างๆ ที่มีการเก็บไว้ในบางส่วน

ส่วนที่ 2 เก็บข้อมูลแบบปฐมภูมิ โดยผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่จัดสร้างขึ้น สัมภาษณ์กับ สิ่ง บ้านบุสม หมู่ 1 ตำบลบุสม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการสัมภาษณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่วางไว้ การวิเคราะห์เนื้อหา จากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อมาเป็นแนวทางสำหรับคำถาม และวิเคราะห์ข้อมูลเก็บรวบรวมข้อมูลตาม

ลักษณะการวิจัยเชิงคุณภาพ และพิจารณาความสมบูรณ์ของข้อมูลโดยดูจากวัตถุประสงค์การวิจัย นำเสนอในรูปเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาสภาพการดำเนินงานของล้งบ้านบุชม หมู่ 1 ตำบลบุชม อำเภอเชียงคน จังหวัดเลย

ผลการวิจัย

สภาพการดำเนินงานมีขั้นคือซื้อมะม่วงตอนตามฤดูกาลรับซื้อจากคนในชุมชนเพื่อไปขายส่งในตลาดคู่ค้า ล้งบ้านบุชม ตำบลบุชม อำเภอเชียงคน มีคนจำนวน 13 ล้ง มีลูกล้งจำนวน 4-5 คนและยังจ้างคนในชุมชนเพื่อไปเก็บผลผลิตจากตามสวนต่างๆ เพื่อสร้างรายได้ต่อคนในชุมชน

สภาพการดำเนินงานของ ล้งบ้านบุชม หมู่ 1 ตำบลบุชม อำเภอเชียงคน จังหวัดเลย มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

เนื่องจากบ้านบุชมมีจำนวนมะม่วงมีขนาดเยอะจึงทำให้การทำงานของล้งบ้านบุชมมีการช่วยชาวบ้านระบายผลผลิตจากชุมชนเพื่อนำไปขายต่อคู่ค้าที่มีการความต้องการของมะม่วงแต่ละสายพันธุ์

1. ขั้นตอนการหาตลาดใหญ่เพื่อตกลงราคาชนิดผลไม้และจำนวนของผลไม้

พบว่า ปัญหาโควิด - 19 ทำให้ราคาผลผลิตมะม่วงราคาไม่สูงมากแต่ละวันแต่ละสายพันธุ์มีการขยับราคาตลอด จึงทำให้ล้งบ้านบุชม หมู่ 1 ตำบลบุชม อำเภอเชียงคน จังหวัดเลย ได้มีการหาตลาดเพื่อตกลงกับราคาผลไม้ ทั้งนี้ผลการสัมภาษณ์มีดังนี้

“ประเชิญ อินสานแสน กล่าวว่า มะม่วงแต่ละวันแต่ละสายพันธุ์ราคาไม่สูงมากมีความแตกต่างกันทำให้ล้ง บ้านบุชม หมู่ 1 ตำบลบุชม อำเภอเชียงคน จังหวัดเลย จึงทำให้ได้ผลผลิตตามคู่ค้าที่ต้องการเพื่อให้ได้กำไร”

ภาพที่ 1 สัมภาษณ์เจ้าแก้งบ้านบุชม หมู่ 1 ตำบลบุชม อำเภอเชียงคน จังหวัดเลย
ที่มา ณัฐพนธ์ ขาวนา, 2565

2. ขั้นตอนการติดต่อไปยังเกษตรกรชาวสวนเพื่อตกลงราคา

พบว่า เมื่อทราบราคามะม่วงแต่ละสายพันธุ์ ล้งบ้านบุชม หมู่ 1 ตำบลบุชม อำเภอเชียงคน จังหวัดเลยจึงสรรหามะม่วงเพื่อให้ได้ความต้องการจากคู่ค้าที่ต้องการผลผลิตได้ตามเป้าหมาย ทั้งนี้ผลการสัมภาษณ์ดังนี้

“ประเชิญ อินสานแสน กล่าวว่า ล้งได้รับซื้อมะม่วงจากชาวเกษตรกรและตกลงเรื่องราคามะม่วงแต่ละสายพันธุ์ไว้ล่วงหน้าไม่เกิน 3 วันแล้ววันที่ไปเก็บเกี่ยวผลผลิตจะจ่ายเงินสดหน้าสวน”

ภาพที่ 2 สัมภาษณ์ลูกล้งบ้านบุชม หมู่ 1 ตำบลบุชม อำเภอเชียงคน จังหวัดเลย
ที่มา ณัฐพนธ์ ขาวนา, 2565

3. ขั้นตอนการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการแปรรูปไม้ให้เกษตรกรชาวสวนเข้ามารับ

พบว่า ล้งบ้านบุษม หมู่ 1 ตำบลบุษม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย เมื่อตกลงราคากันได้แล้วล้งบ้านบุษม หมู่ 1 ตำบลบุษม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย จึงมีการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้กับชาวสวนเพื่อที่จะได้ไปรับมะม่วง

“แม่เครือ กล่าวว่า ล้งบ้านบุษมได้เตรียมอุปกรณ์ไว้เพื่อทำการเก็บผลผลิตตอนเย็นเพื่อให้เกษตรกรมารับหรือไปส่งที่สวนเกษตรกร เช่น ตะกร้อ เชิงผลไม้ ส่วนอุปกรณ์จะมีการรับคืนหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตเสร็จสิ้น”

ภาพ 3 วัสดุอุปกรณ์มะม่วงของล้งบ้านบุษม หมู่ 1 ตำบลบุษม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย
ที่มา ธีรพนธ์ ขาวนา, 2565

4. ขั้นตอนการแบ่งทีมเพื่อเข้าไปรับผลไม้ตามสวนต่างๆเพื่อนำผลไม้ไปส่งตลาด

พบว่า ล้งบ้านบุษม หมู่ 1 ตำบลบุษม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย มีพนักงานขับรถเพื่อไปส่งสินค้าต่างจังหวัดมีการแบ่งทีมละ 2 คน เพื่อไปรับผลผลิตจากสวนเกษตรกรก่อนที่จะมีการไปเดินทางไปซื้อ-ขายกับลูกค้า

“แม่เครือ กล่าวว่า ล้งบ้านบุษม หมู่ 1 ตำบลบุษม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลยแบ่งทีมละ 2 คนโดยคนที่ 1.มีหน้าที่ขับรถนำผลผลิตไปส่ง คนที่ 2.มีหน้าที่ลับซบเปลี่ยนจนส่งผลผลิตเสร็จเพื่อให้ได้มีการสลับกันขับรถเนื่องจากต้องส่งผลผลิตให้ถึงลูกค้าทันเวลา”

ภาพที่ 4 สัมภาษณ์เจ้าของล้งบ้านบุษม หมู่ 1 ตำบลบุษม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย
ที่มา ธีรพนธ์ ขาวนา, 2565

อภิปรายผล

สภาพการดำเนินงานมีขั้นคือซื้อมะม่วงตอนตามฤดูกาลรับซื้อจากคนในชุมชนเพื่อไปขายส่งในตลาดลูกค้า ล้งบ้านบุษม ตำบลบุษม อำเภอเชียงคาน มีคนจำนวน 13 ล้ง มีลูกล้งจำนวน 4-5 คน และยังจ้างคนในชุมชนเพื่อไปเก็บผลผลิตจากตามสวนต่างๆเพื่อสร้างรายได้ต่อคนในชุมชนสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พานิชย์จังหวัดเลย 2563) ที่กล่าวว่า จังหวัดเลยมีผลผลิตมะม่วงออกสู่ตลาดในช่วงฤดูการนอกฤดูการ สำหรับสินค้าเกษตรที่ออกสู่ตลาดขณะนี้คือ มะม่วง โดยในปีการผลิต 2563 จังหวัดเลย มีพื้นที่เพาะปลูกมะม่วง 47,453.35 ไร่ ปริมาณผลผลิตประมาณ 44,507 ตัน โดยจะออกสู่ตลาดมากช่วงเดือนพฤษภาคม – มิถุนายน มีผลผลิตออกสู่ตลาดเกินกว่าร้อยละ 20 ของผลผลิตทั้งหมดในประเทศ และปรากฏว่าเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด – 19 ที่มีแนวโน้มว่าราคาอาจตกต่ำลง จนสร้างความเดือดร้อนแก่เกษตรกร สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเลยจึงได้

ดำเนินการแก้ไขปัญหาในเบื้องต้น โดยการช่วยระบายผลผลิตของเกษตรกรส่งตรงถึงมือผู้บริโภค ในราคาที่เหมาะสม ซึ่งดำเนินการในด้านการจัดหาสถานที่จำหน่ายภายในจังหวัดเลย/การขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนช่วยกระจายผลผลิตในจังหวัดเลย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น และการกระจายผลผลิตไปยังต่างหวัด

การพัฒนาชุมชน เป็นกลไกอันสำคัญที่กำหนดทิศทาง นโยบาย แนวทางและกระบวนการในการพัฒนา เพื่อนำไปสู่จุดหมายปลายทาง คือ ชุมชน(ประชาชน)ที่สุขสมบูรณ์
การพัฒนาชุมชน เป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกันอย่างเป็นระบบ อันประกอบด้วย ปัจจัยภายใน ได้แก่ สภาพทั่วไปของปัญหา ความต้องการ กระบวนการแก้ไขปัญหา และผู้เกี่ยวข้องในระบบ และปัจจัยภายนอก อันได้แก่ กระแสโลกาภิวัตน์ และการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ

สรุปผลการวิจัย

ล้งบ้านบุสม ตำบลบุสม อำเภอเชียงคาน มีคนจำนวน 13 ล้ง มีลูกล้งจำนวน4-5 คนและยังจ้างคนในชุมชนเพื่อไปเก็บผลผลิตจากตามสวนต่างๆเพื่อสร้างรายได้ต่อคนในชุมชน สภาพการดำเนินงานของล้งบ้านบุสม หมู่ 1 ตำบลบุสม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย มี 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ขั้นตอนการหาตลาดใหญ่เพื่อตกลงราคาคืนผลไม้และจำนวนของผลไม้ 2. ขั้นตอนการติดต่อไปยังเกษตรกรชาวสวนเพื่อตกลงราคา 3. ขั้นตอนการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการแพ็คผลไม้ให้เกษตรกรชาวสวนเข้ามารับ 4. ขั้นตอนการแบ่งทีมเพื่อเข้าไปรับผลไม้ตามสวนต่างๆเพื่อนำผลไม้ไปส่งตลาด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลวิจัยครั้งนี้พบว่า ล้งบ้านบุสม ตำบลบุสม อำเภอเชียงคาน มีคนจำนวน 13 ล้ง มีลูกล้งจำนวน4-5 คนก่อให้เกิดการจ้างคนในชุมชนเพื่อไปเก็บผลผลิตจากตามสวนต่างๆ ทำให้คนในชุมชนมีรายได้ ดังนั้น องค์การการพัฒนาชุมชน ควรส่งเสริมและอำนวยความสะดวกของล้ง ให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพที่ศึกษาพบเพียง สภาพการดำเนินงาน แต่ยังไม่พบบทบาทของล้งบ้านบุสม หมู่ 1 อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ดังนั้น ควรมีการศึกษาบทบาทของล้งบ้านบุสม หมู่ 1 อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

เอกสารอ้างอิง

- ประชาชาติธุรกิจ. (2562). ความหมายของล้ง <https://travel.trueid.net/detail/pVxajwAO3qr> (สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2565).
- พาณิชย์จังหวัดเลย. (2563). สถิติการส่งออกพืชทางเกษตรจังหวัดเลย. <https://1th.co/go5Ch5Ch5Ch> (สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2565).
- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย. (2562). เกษตรกรจังหวัดเลย. ชื่อหนังสือข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตร จังหวัดเลย ประจำปี 2562. (สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2565).
- ประเชิญ อินสานแสน (สัมภาษณ์เมื่อ 20 มกราคม 2565). เรื่อง สภาพการดำเนินงานของล้งบ้านบุสม หมู่ 1 ตำบลบุสม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย (นายศุภชัย ศรีมูล,ผู้สัมภาษณ์).
- แม่เครือ (สัมภาษณ์เมื่อ 20 มกราคม 2565). เรื่อง สภาพการดำเนินงานของล้งบ้านบุสม หมู่ 1 ตำบลบุสม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย (นายศุภชัย ศรีมูล,ผู้สัมภาษณ์).